Datum
2023-03-21

Ärendebeteckning
521-10837-2023

Dossier
0188-02-033

Skärgårdsstiftelsen i Stockholms län
registrator@skargardsstiftelsen.se
eva.meckbach@skargardsstiftelsen.se

Elektronisk delgivning

Uppförande av toalettbyggnad på fastigheten Själbottna 1:3 i Sjöbottna-Östra Lagnö naturreservat, Norrtälje kommun

Beslut

Naturreservat

Länsstyrelsen ger Skärgårdsstiftelsen i Stockholms län tillstånd för uppförande av en toalettbyggnad på fastigheten Själbottna 1:3, skifte 1, i Själbottna-Östra Lagnö naturreservat, Norrtälje kommun, enligt bilagorna 1 – 3. Tillståndet ges med stöd av A8 i föreskrifterna för naturreservatet.

Tillståndet upphör att gälla om åtgärden som avses inte har påbörjats inom två år eller avslutats inom fem år från den dag då beslutet vann laga kraft

Strandskydd

Länsstyrelsen ger Skärgårdsstiftelsen i Stockholms län dispens från strandskyddsbestämmelserna i 7 kap. 15 § miljöbalken (1998:808) för samma åtgärd. Dispensen meddelas med stöd av 7 kap. 18 a § miljöbalken.

Som villkor för dispensen gäller att toalettbyggnaden lokaliseras och utförs enligt bilagorna 1 – 3 till detta beslut.

Endast byggnadens yta på marken får tas i anspråk för avsett ändamål enligt 7 kap. 18 f § andra stycket miljöbalken.

Beslutets giltighet

Dispensen upphör, i enlighet med 7 kap. 18 h § miljöbalken, att gälla om åtgärderna som avses inte har påbörjats inom två år eller avslutats inom fem år från den dag då beslutet vann laga kraft.

Beskrivning av ärendet

Skärgårdsstiftelsen i Stockholms län (Skärgårdsstiftelsen) har ansökt om dispens från strandskyddsbestämmelserna för uppförande av en toalettbyggnad på fastigheten Själbottna 1:3 i Själbottna-Östra Lagnö naturreservat, Norrtälje kommun.

Enligt ansökan avses en toalettbyggnad (toalett) uppföras söder om Norrviken på norra Själbottna, se bilaga 1-2. Toalett har en yta om 1,86 kvm, se bilaga 3, och kan placeras på trädgårdsplattor eller likvärdigt. Berört område utgörs av skogs- och hällmark. Toaletten har integrerad latrintank för slamsugning varför inget vatten eller avlopp krävs.

Syftet med den sökta toaletten är att ersätta dagens långtids-komposterande dass och utedass. Den nya toaletten kommer att minska miljöpåverkan avsevärt jämfört med dagens långtidskomposterande dass. Sugdassen kommer även ha en positiv miljöpåverkan genom färre tömningar.

Som särskilt skäl för strandskyddsdispens anför sökanden att avlägsnandet av avfallet (latrin) från den känsliga skärgårdsmiljön innebär minskad övergödning av mark och hav då latrinet inte längre långtidskomposteras på plats.

Tillämpliga bestämmelser

Naturreservat

Syfte och föreskrifter för Själbottna-Östra Lagnö naturreservat regleras av Länsstyrelsens beslut den 25 augusti 1989, beteckning 11-1211-768-86. Syftet med reservatet är i korthet att genom jord- och skogsbruksåtgärder restaurera och vårda ett omväxlande och för friluftslivet attraktivt skärgårdslandskap. Bland annat anges att reservatet ska användas i sitt naturliga skick utan större anläggningar för friluftslivet. Ett begränsat antal sopmajor kan uppföras.

Enligt föreskrifterna (punkten A8) är det förbjudet att uppföra helt ny byggnad eller utföra till- eller påbyggnad. Länsstyrelsen kan dock lämna tillstånd till ekonomibyggnad som erfordras för reservatets skötsel samt för sanitära anordningar.

För att få tillstånd enligt föreskrifterna krävs att åtgärden är förenlig med naturreservatets syften.

Naturreservatets skötselplan anger för aktuellt område åtgärder som sopmajor, information etc. i båtvikarna.

Strandskydd

Aktuellt område omfattas av generellt strandskydd om 100 meter, enligt 7 kap. 13 och 14 §§ miljöbalken. Strandskyddet syftar till att långsiktigt trygga förutsättningarna för allemansrättslig tillgång till strandområden och bevara goda livsvillkor för djur- och växtlivet på land och i vatten.

Enligt 7 kap. 15 § miljöbalken råder inom strandskyddat område förbud mot att bland annat uppföra nya byggnader, samt att utföra anläggningar eller anordningar som hindrar eller avhåller allmänheten från tillträde i ett i övrigt allemansrättsligt tillgängligt område. Inom strandskyddat område får heller inte åtgärder vidtas som väsentligt förändrar livsvillkoren för växt- och djurarter.

Länsstyrelsen får enligt 7 kap. 18 a § miljöbalken i det enskilda fallet ge dispens från strandskyddsbestämmelserna i naturreservat och andra skyddade naturområden som inrättats av Länsstyrelsen.

Enligt 7 kap. 18 c § miljöbalken får som särskilda skäl vid prövningen av en fråga om dispens från strandskyddet endast beaktas om det område som dispensen avser

1. redan har tagits i anspråk på ett sätt som gör att det saknar betydelse för strandskyddets syften,
2. genom en väg, järnväg, bebyggelse, verksamhet eller annan exploatering är väl avskilt från området närmast strandlinjen,
3. behövs för en anläggning som för sin funktion måste ligga vid vattnet och behovet inte kan tillgodoses utanför området,
4. behövs för att utvidga en pågående verksamhet och utvidgningen inte kan genomföras utanför området,
5. behöver tas i anspråk för att tillgodose ett angeläget allmänt intresse som inte kan tillgodoses utanför området, eller
6. behöver tas i anspråk för att tillgodose ett annat mycket angeläget intresse.

Enligt 16 kap. 2 § miljöbalken får tillstånd, godkännande eller dispens enligt balken eller enligt föreskrifter som meddelats med stöd av balken, ges för en begränsad tid och får förenas med villkor.

Enligt 7 kap. 18 § f miljöbalken ska ett beslut om dispens från strandskyddet inte omfatta ett område som behövs för att mellan byggnaderna och strandlinjen säkerställa fri passage för allmänheten samt bevara goda livsvillkor för djur- och växtlivet. Dispensbeslut ska ange i vilken utsträckning mark får tas i anspråk som tomt eller annars användas för det avsedda ändamålet.

Intresseprövning

Enligt 7 kap. 25 § miljöbalken ska hänsyn tas till enskilda intressen. En inskränkning i enskilds rätt att använda mark eller vatten som grundas på

skyddsbestämmelser i 7 kapitlet, får inte gå längre än vad som krävs för att syftet med skyddet ska tillgodoses.

Enligt 7 kap. 26 § miljöbalken får dispens från områdesskydd (t.ex. naturreservat och strandskydd) endast ges om det är förenligt med förbudets eller föreskriftens syfte.

Allmänna hänsynsregler och hushållningsbestämmelser

Vid miljöbalksprövning av åtgärder och verksamheter ska bestämmelserna i balkens 1 och 2 kapitel om allmänna hänsynsregler m.m. tillämpas. Bland annat regleras platsval av 2 kap. 6 § miljöbalken, enligt den s.k. lokaliseringsprincipen. För åtgärder/verksamheter som tar mark- eller vattenområden i anspråk mer än helt tillfälligt ska en sådan plats väljas som är lämplig med hänsyn till 1 kap. 1 § samt hushållningsbestämmelserna i 3 och 4 kap. miljöbalken.

Området är av riksintresse för naturvård och friluftsliv enligt 3 kap. 6 § miljöbalken.

Enligt 3 kap. 6 § miljöbalken ska mark- och vattenområden samt fysisk miljö i övrigt som har betydelse från allmän synpunkt på grund av deras naturvärden eller kulturvärden eller med hänsyn till friluftslivet så långt möjligt skyddas mot åtgärder som kan påtagligt skada natur- eller kulturmiljön. Områden som är av riksintresse för naturvården, kulturmiljövården eller friluftslivet ska skyddas mot ovanstående åtgärder.

Skärgården med kustområden är med hänsyn till sina natur- och kulturvärden i sin helhet av riksintresse enligt 4 kap. 1, 2 och 4 §§ miljöbalken.

Exploateringsföretag och andra ingrepp i miljön får komma till stånd endast om det kan ske på ett sätt som inte påtagligt skadar områdenas natur- och kulturvärden.

Inom Stockholms skärgård ska turismens och friluftslivets, främst det rörliga friluftslivets, intressen särskilt beaktas vid bedömningen av tillåtligheten av exploateringsföretag eller andra ingrepp i miljön.

Motivering till beslutet

Inledningsvis konstaterar Länsstyrelsen att den sökta toaletten avser att ersätta befintlig toalett som redan idag finns invid Norrviken på ön Själbottna.

Naturreservatet

Länsstyrelsen bedömer att den sökta toaletten inte riskerar att påverka områdets natur-, kultur- eller friluftsvärden i någon större omfattning. Den sökta toaletten är därmed förenlig med reservatets syften.

Vid en avvägning mellan det allmänna intresset av att tillhandahålla toaletter och därmed minska den negativa påverkan på naturmiljön, och det allmänna intresset som naturreservatet avser att bevara, bedömer Länsstyrelsen att intresset av att få uppföra sökt toalett väger tyngre.

Länsstyrelsen bedömer att tillstånd med stöd av reservatsföreskrifterna kan medges.

Strandskydd

Länsstyrelsen anser att omhändertagandet av latrin från allmänheten, och därmed minskad belastning i form av övergödning i mark och hav, är ett angeläget allmänt intresse. Länsstyrelsen bedömer därför, enligt 7 kap. 18 c § miljöbalken, punkt 5, att det finns särskilda skäl för dispens från strandskyddet för uppförande av den sökta toaletten.

Vidare bedömer Länsstyrelsen att allmänhetens tillträde till området, utöver den yta som toaletten kommer att uppta på marken, inte kommer att försämras av den sökta åtgärden. Sett till toalettens begränsade yta bedöms påverkan på livsvillkoren för djur- och växtarter som marginell. Toaletten är därmed förenlig med strandskyddets syften.

Vid en avvägning mellan det allmänna intresset av att tillhandahålla toaletter och därmed minska den negativa påverkan på naturmiljön, och det allmänna intresset som strandskyddet avser att bevara, bedömer Länsstyrelsen att intresset av att få uppföra sökt toalett väger tyngre.

Länsstyrelsen bedömer att dispens från strandskyddet för uppförandet av den sökta toaletten kan medges.

Allmänna hänsynsregler och hushållningsbestämmelser

Länsstyrelsen bedömer att åtgärden är förenlig med hänsyns- och hushållningsbestämmelserna i 2 och 3 – 4 kapitlen miljöbalken.

Upplysningar

Aktuella åtgärd kan utöver detta beslut fordra andra tillstånd, lov eller liknande från t.ex. kommunen, markägare eller annan sakägare.

Den aktuella toaletten berör inte någon känd fornlämning. Om en okänd fornlämning påträffas vid grävningsarbete ska arbetet omedelbart avbrytas och anmälan ske till Länsstyrelsen, enligt 2 kap. 10 § kulturmiljölagen (1988:950).

Enligt 4 § artskyddsförordningen (2007:845) är det bl.a. förbjudet att avsiktligt förstöra fåglars bon samt att störa vilda fåglar, särskilt under deras häcknings- och uppfödningsperiod, om det bl.a. påverkar artens bevarandestatus.

Det är den som söker dispens/tillstånd som har ansvar att kontrollera att beslutet vunnit laga kraft innan några åtgärder påbörjas.

Beslutet kan överklagas

Beslutet kan överklagas till Mark- och miljödomstolen vid Nacka tingsrätt enligt bilaga 4.

Beslutet har fattats av miljöhandläggare Anna Lundell med miljöhandläggare Karolina Wallin som föredragande.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrifter.

Bilagor

1. Översiktskarta
2. Kartor
3. Fasadritning
4. Hur man överklagar

Kopia till

Skärgårdsstiftelsen: kansliet@skargardsstiftelsen.se
Norrtälje kommun: kontaktcenter@norrtalje.se
Naturvårdsverket: registrator@naturvardsverket.se
Havs- och vattenmyndigheten: havochvatten@havochvatten.se
Riksantikvarieämbetet: registrator@raa.se

Bilaga 2. Själbottna 1:3. Själbottna Översiktskarta

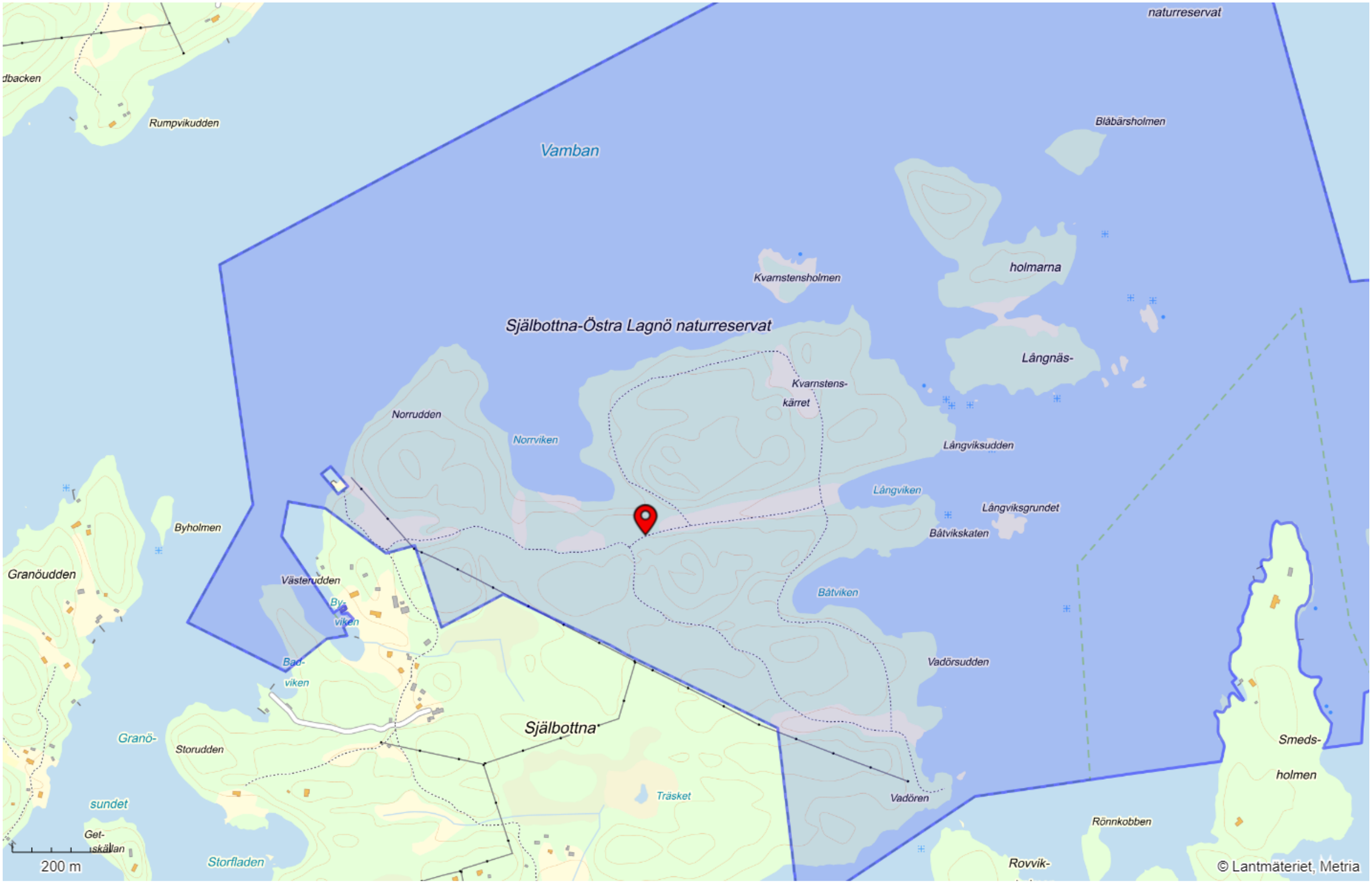

1:7 000

Fastighetsgränserna är ej juridiskt bindande

Bilaga Själbottna 1:3 Toalettkabin 1:1000 (A3)

2023-03-01

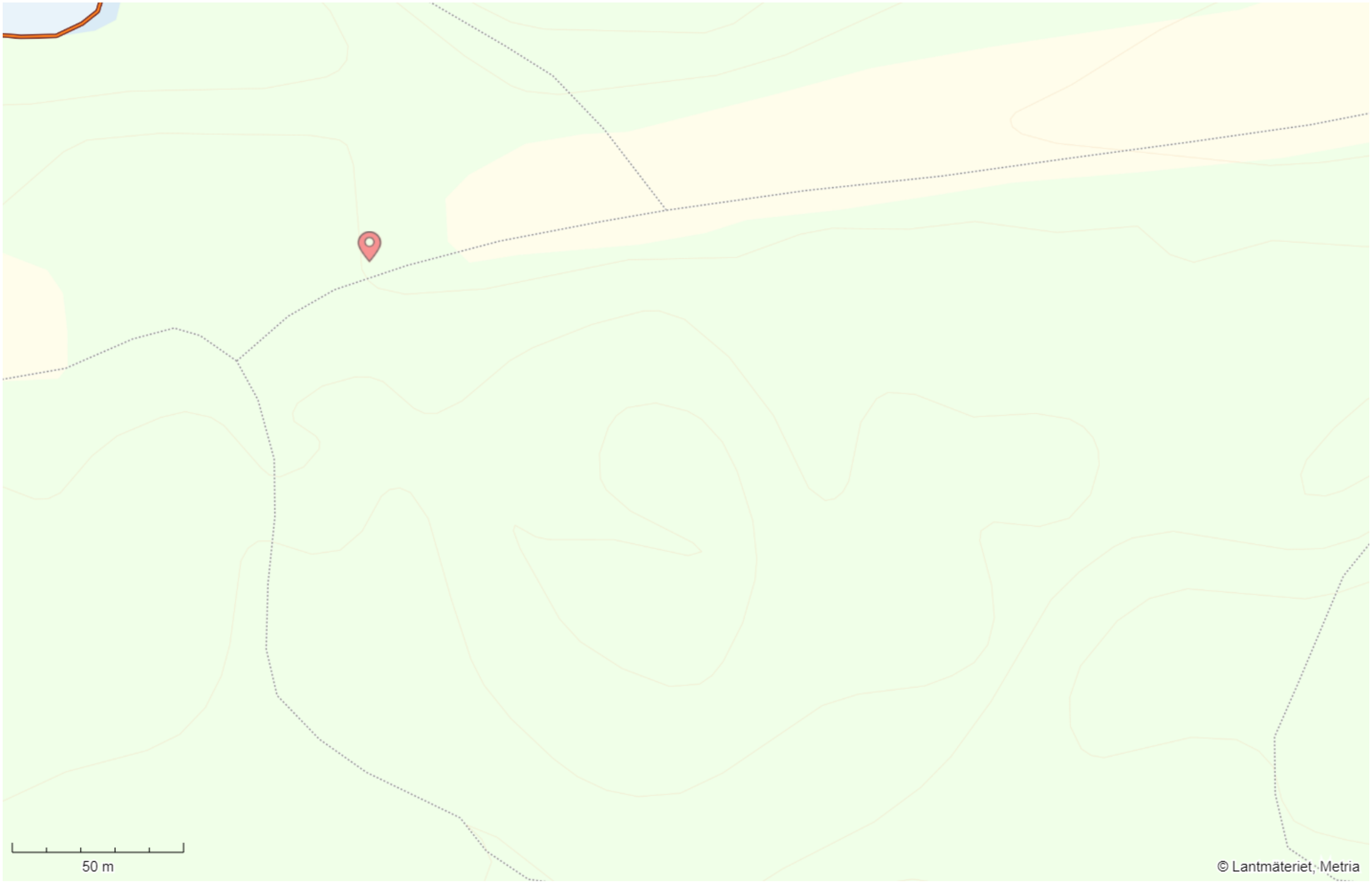

1:1 000

Fastighetsgränserna är ej juridiskt bindande

BET	ANT	ÄNDRINGEN AVSER	SIGN	DATUM
A		Tot.höjd	H.A	20130514

DENNA RITNING ÄR DANFO AB:s EGENDOM
OCH FÅR EJ UTAN VÅRT MEDGIVANDE KOPIERAS,
FÖREVISAS FÖR ELLER UTLÄMNAS TILL TREDJE PERSON.
ÖVERTRÄDELSE HÄRAV BEIVRAS MED STÖD AV GÄLLANDE LAG.

DANFO
BOX 103
SE-713 23 NORA
TEL: 0587-861 00 FAX: 0587-106 02

TH-CLASSIC-500

FASAD

RITAD AV, KONSTRUERAD AV	PROJEKTNUMMER	SKALA	FORMAT
KE		1:25	A-3

ORT, DATUM	RITNINGSNUMMER	ÄNDR BET
NORA 2004-08-31	101568	A

Du kan överklaga beslutet

Om du inte är nöjd med länsstyrelsens beslut, kan du skriftligen överklaga beslutet hos mark- och miljödomstolen.

Hur överklagar jag beslutet?

Länsstyrelsen måste pröva att överklagandet har kommit in i rätt tid, innan det skickas vidare tillsammans med handlingarna i ärendet. Därför ska du lämna eller skicka din skriftliga överklagan till antingen via e-post stockholm@lansstyrelsen.se, eller med post till Länsstyrelsen Stockholm, Box 22067, 104 22 Stockholm.

Tiden för överklagande

Ditt överklagande måste ha kommit in till länsstyrelsen **inom tre veckor från den dag du fick del av beslutet.** Vid förenklad delgivning anses du ha tagit del av beslutet två veckor efter att Länsstyrelsen skickade beslutet. Om det kommer in senare kan överklagandet inte prövas. I ditt överklagande kan du be att få ytterligare tid till att utveckla dina synpunkter och skälen till att du överklagar. Sedan är det mark- och miljödomstolen som beslutar om tiden kan förlängas.

Parter som företräder det allmänna ska ha kommit in med sitt överklagande **inom tre veckor från den dag då beslutet meddelades**.

Ditt överklagande ska innehålla

- Vilket beslut som överklagas, beslutets datum och diarienummer,
- hur du vill att beslutet ska ändras, samt
- varför du anser att länsstyrelsens beslut är felaktigt.

Om du har handlingar som du anser stödjer din överklagan så bör du bifoga kopior på dessa. Kontakta länsstyrelsen i förväg om du behöver bifoga filer som är större än 15 MB via e-post.

Ombud

Om du anlitar ett ombud som sköter överklagandet åt dig ska ombudet underteckna skrivelsen, bifoga en fullmakt i original från dig samt uppge sitt eget namn, adress och telefonnummer.

Behöver du veta mer?

Har du ytterligare frågor kan du kontakta länsstyrelsen via e-post, stockholm@lansstyrelsen.se. eller via växeltelefonnummer 010-223 10 00. Ange diarienumret för detta ärende. Numret finns uppe till höger på första sidan.